

Nr 185.

Av herr **Bodin m. fl.**, *angående en statligt ordnad redskapsförsäkring för fiskarbefolkningen.*

Fiskarens yrke är hårdare och strävsammare än de flesta andra yrkesutöwares. Därtill kommer att fångstmöjligheterna äro så oberäknliga. Långa tider uteblir fångsterna alldeles, medan andra tider kännetecknas av rikliga fångster, ja icke så sällan förekommer att fångsterna äro alltför rikliga, med ty åtföljande prisfall på fisk samt sill och strömming. Men däråt är ingenting att göra, det är glädjande så länge det finns folk som trots yrkets oberäknlighet vilja ägna sig åt dylikt arbete.

Riksdagen har på mångahanda sätt visat sig uppskatta fiskerinäringen och sökt hjälpa dess utöfvare med bland annat billiga lån till inköp av båtar och redskap. Trots detta förekommer det årligen att många fiskare, ibland hela byalag, råka i verkligt nödläge och för den skull måste vädja till barmhärtiga medmänniskors välvilja och bistånd. Särskilt blir detta förhållandet, då fiskarna på grund av svåra stormar eller andra orsaker förlora sin redskap. Oftast består fiskarens verkliga tillgångar endast av vad han äger i båtar och redskap. Men därtill kommer att hela hans existensmöjlighet är beroende av att ha tillgång till såväl båt som redskap. Går denna egendom förlorad, vilket tyvärr sker allt för ofta, måste han skaffa sig ny uppsättning, vilket är förenat med stora kostnader, ibland upp till flera tusen kronor. Är redskapen inköpt för lånemedel, som förhållandet oftast är, bliva svårigheterna av lätt insedda skäl ännu större, då nytt lån icke gärna kan beviljas, förrän det gamla lånet är slutamorterat. Ingen fiskare torde för övrigt kunna påtaga sig den dubbla bördan att samtidigt amortera såväl skulden å lånet för den redskap, som gått förlorad och den nya redskap, som även av helt naturliga skäl måste anskaffas medelst tillhjälp av lånemedel. Svårigheterna att under sådana förhållanden anskaffa ytterligare erforderlig borgen för det nya lånet är även uppenbar. Det är vid sådana tillfällen, som den enskilda välgörenheten, mången gång på ett storslaget sätt, trätt hjälpande emellan.

Att det för fiskaren ställer sig särskilt bekymmersamt vid sådana tillfällen, beror på det kända förhållandet att det för närvarande icke låter sig göra att erhålla försäkring av fiskredskap, som befinner sig i bruk för sitt ändamål.

Orsakerna härtill äro lättförklarliga. De stora riskerna och svårigheten att utöva den nödvändiga kontrollen beträffande anledningen till och under vilka omständigheter redskapen gått förlorad, göra att privata försäkringsbolag icke vilja eller anse sig kunna ordna försäkringar i här avsett fall.

Vid några enstaka tillfällen har det förekommit, att enskilda fiskare, som förlorat sin redskap, erhållit hjälp till anskaffande av ny redskap ur den allmänna nödhjälpsfonden, som riksdagen ställt till Kungl. Maj:ts förfogande att användas till hjälp och stöd vid olyckor föranledda av naturkatastrofer. Fondens ringa belopp och de sällsynta undantagsfall, då understöd till fiskare, som förlorat sin redskap, utgått ur nämnda fond, gör emellertid att det för närvarande icke kan räknas med att på den vägen nå fram till ens en delvis lösning av detta synnerligen viktiga problem.

Då den enskilda välgörenheten trätt hjälpande emellan, har det oftast skett så att landshövdingen i länet välvilligt ställt sig till förfogande och med tillhjälp av kommunala förtroendemän, landsfiskaler och andra betrodda personer, verkställt den nödvändiga förundersökningen, och med ledning härav har landshövdingen sökt fördela inflytande medel så rättvist som möjligt till dem som förlorat sin redskap.

Känt är också att på initiativ av lantbruksstyrelsen pågått undersökningar bland fiskarna för att utröna deras intresse för försäkring av fiskredskap, därest det skulle kunna utfinnas former lämpade för dylik försäkring. Därvid har man tänkt sig att en framkomlig väg möjligen skulle vara att tillämpa samma förfaringssätt som gotlandsfiskarna, vilka sökt ordna en försäkringsverksamhet beträffande redskap. Emellertid läser erfarenheterna från Gotland i här avsett fall ingalunda vara gynnsamma och fråga är väl om man på den vägen kan komma till en något så när tillfredsställande lösning. De fiskare, som bedriva fiske huvudsakligast under vintern, äro givetvis utsatta för betydligt större risker än de som bedriva sitt mesta fiske under sommaren. De senare äro därför i allmänhet obenägna till att ekonomiskt medverka till uppehållande av en försäkringsform, som visserligen något så när skyddar vinterfiskarna, men varav de själva ha synnerligen ringa gagn.

Trots alla här anförda svårigheter att finna en lämplig och framkomlig väg att lösa den för fiskarebefolkningen så betydelsefulla frågan om försäkring av deras fiskredskap, synes det dock vara en akt av mänsklig rättvisa och hjälpverksamhet att göra något för dem.

Frågans stora betydelse för fiskarebefolkningen och dess säregna karaktär synes väl motivera en utredning genom Kungl. Maj:ts försorg i syfte att få till stånd en försäkringsform, som gör det möjligt för fiskare att medels redskapsförsäkring kunna skydda sig mot oförvållat uppkomna olyckor, förorsakade av storm eller andra orsaker, samt för riksdagen framlägga resultatet av denna utredning.

Hur en sådan försäkring, eventuellt med statligt bistånd, skall organiseras,

kan svårligen i frågans nuvarande outredda skick närmare angivas. Dock synas fiskarna böra bära någon del av risken såsom självrisk, så att ersättningen genom försäkringen ej helt uppgår till totala värdet av det förlorade.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående möjligheten att bereda fiskarebefolkningen tillgång till en statligt ordnad försäkring såsom skydd mot förluster av båtar och fiskredskap samt att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 22 januari 1931.

L. G. Bodin.

Alexander Nilsson.

Petrus Nilsson.

Axel Löfvander.
